

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje lica
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T
Datum: 6. maj 2009.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking, vršilac dužnosti

Nalog od: 6. maja 2009.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**ODLUKA PO ZAHTEVU *AMICUS CURIAE* ZA IZMENU ZAŠTITNIH MERA
ODREĐENIH NA OSNOVU PRAVILA 75 PRAVILNIKA**

Tužilaštvo:

g. Daryl Mundis
gđa Christine Dahl

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

***Amicus curiae* zadužen za krivično gonjenje:**

g. Bruce MacFarlane, QC

Prevod

PRETRESNO VEĆE III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud),

REŠAVAJUĆI PO Zahtevu *amicus curiae* zaduženog za krivično gonjenje (dalje u tekstu: *amicus curiae*) u predmetu br. IT-03-67-R77.2, *Tužilac protiv Vojislava Šešelja* (dalje u tekstu: predmet br. IT-03-67-R77.2), zavedenom 7. aprila 2009;¹

IMAJUĆI U VIDU da ni tužilaštvo ni Vojislav Šešelj (dalje u tekstu: optuženi) nisu odgovorili na Zahtev;²

BUDUĆI DA *amicus curiae* u Zahtevu traži izmenu zaštitnih mera koje se odnose: 1) na izjave tri zaštićena svedoka (dalje u tekstu: Izjave) o kojima je reč u predmetu br. IT-03-67-R77.2, koje je tužilaštvo obelodanilo optuženom; 2) na transkripte pretresa u ovom predmetu od 24. januara 2008. (dalje u tekstu: Transkripti pretresa);³

BUDUĆI DA *amicus curiae* u Zahtevu ističe da ima legitimnu forenzičku potrebu pristupa Izjavama i Transkriptima pretresa s obzirom na to da se o knjizi optuženog, povodom koje je pokrenut postupak za nepoštovanje Suda, raspravljalo na pretresu pred ovim Većem od januara 2008. i da je optuženi u vezi s tim dao veći broj izjava, kao i da su rasprave o knjizi održane na javnim i zatvorenim sednicama;⁴

BUDUĆI DA *amicus curiae*, osim toga, tvrdi da se u "Nalogu umesto optužnice"⁵ navodi da je optuženi obelodanio sadržaj poverljivih Izjava i da je neophodno da *amicus curiae* dobije te Izjave kako bi mogao da ustanovi da li je to slučaj;⁶

¹ Zahtev *amicus curiae* tužioca za izmenu zaštitnih mera na osnovu pravila 75, 7. april 2009. (dalje u tekstu: Zahtev).

² Vidi Zapisnik o prijemu dokumenata, 9. april 2009.

³ Zahtev, par. 3; vidi takođe par. 6.

⁴ Zahtev, par. 4.

⁵ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.2, "Odluka po navodu o nepoštovanju Suda", javna verzija, 21. januar 2009. (dalje u tekstu: Nalog umesto optužnice), str. 7.

⁶ Zahtev, par. 4.

Prevod

BUDUĆI DA *amicus curiae* dodaje da se obavezuje da će poštovati mere koje bi Veće moglo da odredi na osnovu pravila 75(F) Pravilnika;⁷

BUDUĆI DA je, da bi jedna strana u postupku u proceduri pred Većem na osnovu pravila 75(G) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) mogla dobiti pristup poverljivim materijalima iz drugog predmeta, potrebno utvrditi ne samo geografsko, vremensko ili neko drugo suštinsko preklapanje dva predmeta,⁸ nego je, pored toga, potrebno opisati tražene dokumente, barem njihovu opštu prirodu, i pokazati da postoji legitimna forenzička svrha;⁹

BUDUĆI DA Veće smatra da postoji očigledna suštinska veza između predmeta u kojem ono rešava i predmeta br. IT-03-67-R77.2, pošto je optuženi u ovom predmetu optužen i u predmetu br. IT-03-67-R77.2 zbog toga što je navodno prekršio zaštitne mere koje je odredilo ovo Veće;¹⁰

BUDUĆI DA je *amicus curiae* pokazao postojanje relevantne legitimne forenzičke svrhe s obzirom na to da su Transkripti pretresa i Izjave koje on traži ključni za utvrđivanje da li su prekršene zaštitne mere navedene u Nalogu umesto optužnice;¹¹

BUDUĆI DA, iako je Zahtev ograničen na dobijanje Transkripata pretresa i Izjava, Veće *proprio motu* smatra da bi za potrebe predmeta br. IT-03-67-R77.2 bilo poželjnije da *amicus curiae* ima pristup, uz neke niže navedene uslove kako bi se zaštitili interesi strane u postupku zbog koje je status *ex parte* bio dodeljen,¹² drugim dokazima i dokumentima koje je tužilaštvo uvrstilo u spis u ovom predmetu za koje bi se moglo ispostaviti da su relevantni i neophodni, što uključuje i dokumente koji imaju status *ex parte*;

⁷ Zahtev, par. 5.

⁸ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po "Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim poverljivim materijalima u predmetu *Krajišnik*", 21. februar 2007, str. 5 i 6.

⁹ *Ibid.*, str. 5.

¹⁰ Nalog umesto optužnice, str. 7.

¹¹ Nalog umesto optužnice, str. 7.

¹² *Tužilac protiv Miroslava Brale*, predmet br. IT-95-17-A, Odluka po Zahtevima za pristup *ex parte* dijelovima žalbenog spisa i za objelodanjivanje materijala koji sadrži olakšavajuće faktore, 30. avgust 2006, par. 17.

Prevod

IZ TIH RAZLOGA, na osnovu pravila 54 i 75 Pravilnika, Veće **ODOBRAVA** Zahtev i

NALAZE

- sekretaru da Izjave i Transkripte pretresa u ovom predmetu od 24. januara 2008. dostavi *amicus curiae*;
- tužilaštvu da dostavi sve ostale dokaze ili dokumente koje je uvrstilo u spis i koje je identifikovalo kao relevantne i neophodne kako bi pomoglo *amicus curiae* u obavljanju njegovog zadatka u predmetu br. IT-03-67-R77.2.

NALAZE *amicus curiae* i njegovim saradnicima da, osim uz izričito dopuštenje Veća,

- ne obelodanjuju trećim licima imena svedoka, njihovu adresu, transkript njihovog iskaza, dokazne predmete ili bilo koje druge informacije na osnovu kojih je moguća njihova identifikacija i kojima bi bio prekršen poverljivi status postojećih zaštitnih mera;
- ne obelodanjuju trećim licima bilo koji dokumentarni ili drugi dokaz, bilo koju pismenu izjavu svedoka ili sadržaj, delimično ili u celosti, bilo kojeg poverljivog dokaza, izjave ili preliminarnog svedočenja.
- ne obelodanjuju trećim licima i optuženom bilo koji dokument ili dokaz koji ima status *ex parte*.

PODSEĆA DA, na osnovu pravila 75(F)(i) Pravilnika, zaštitne mere određene za nekog svedoka u ovom predmetu ostaju na snazi u postupku u predmetu br. IT-03-67-R77.2, osim u meri u kojoj su izmenjene ovom Odlukom.

Prevod

Izdvojeno mišljenje sudije Antonettija zavedeno je na današnji dan istovremeno s ovom Odlukom

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra francuska verzija.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 6. maja 2009.
U Hagu (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]

Prevod

IZDVOJENO MIŠLJENJE SUDIJE ANTONETTIJA

Pretresnom veću se *amicus curiae* tužilac obratio sa zahtevom za pristup poverljivim dokumentima u predmetu koji se odnosi na optuženog Šešelja.

Što se tiče principa u vezi s pristupom, ne postoji nikakav problem. *Amicus curiae* treba da ima pristup materijalima iz postupka kako bi, u skladu s pravilom 77 Pravilnika, istražio stvar.

Međutim, pravilom 77 Pravilnika predviđene su dve različite situacije:

- Prva situacija je rezultat paragrafa (C) tog pravila:
 - Kada veće ima razloga za sumnju da bi neka osoba mogla biti kriva za nepoštovanje Međunarodnog suda.
- Druga situacija je rezultat paragrafa (D) istog pravila:
 - Ako veće smatra da postoji dovoljan osnov za postupak zbog nepoštovanja suda protiv neke osobe.

U drugoj situaciji Veće može zatražiti od tužioca da pokrene postupak ili, u slučaju **sukoba interesa**, Veće može zatražiti od *amicus curiae* da pokrene postupak, ili pak može samo pokrenuti postupak.

Šta znače reči "pokrenuti postupak"? One znači podignuti **optužnicu**, ali ništa više od toga. Uloga *amicus curiae*, po mom mišljenju, tu prestaje. Njegova funkcija nije da zameni tužioca Međunarodnog suda, koji je na osnovu Statuta i njegovog člana 16 odgovoran za vođenje istrage i za krivično gonjenje.

Krivično gonjenje podrazumeva prisutnost na pretresu, uzimanje reči i predlaganje kazne za optuženog. **Nijedna odredba** Statuta ne dopušta **osobi van** službenih organa ovog Međunarodnog suda da izriče predloge za kaznu umesto tužioca ili njegovih zamenika.

Tumačenje da pravilo 77(D) Pravilnika predstavlja pravnu mogućnost da neki drugi organ (*amicus curiae*) može da zameni tužioca, koji je legalni organ Međunarodnog suda, na način da ga

Prevod

u potpunosti zameni predstavljalo bi pravnu grešku i ne bi bilo u skladu s tekstom i duhom Statuta.

Taj paragraf (D) omogućuje Veću da samostalno deluje. Ono može podignuti **optužnicu** i može proglasiti optuženog krivim ne saslušavši tužioca u određenim slučajevima, kao u nekim zemljama (upor. *Federal Rule of Criminal Procedure* /Savezni pravilnik o krivičnom postupku/ 42b, SAD).

U nekim drugim zemljama se taj postupak vodi **u prisustvu** Javnog tužilaštva, koje predlaže kaznu. Činjenica da se advokatu koji je *amicus curiae* dopušta da predlaže kaznu umesto tužioca na dužnosti predstavlja potencijalni izvor zbrke kod javnosti, a postoji i mogućnost nanošenja štete poverenju u međunarodnu pravdu.

Amicus curiae za mene pre svega ima istražnu funkciju. Njega, u svojstvu istražioca, optuženi može pozvati kao svedoka. Shodno tome, bilo bi paradoksalno da na istom pretresu isti tužilac bude svedok koji odgovara na pitanja optuženog, a da zatim, malo kasnije, promeni mesto i zauzme položaj međunarodnog tužioca...

Taj proceduralni aspekt iziskuje prisustvo **tužioca** na mestu predviđenom za Tužilaštvo, i eventualno prisustvo *amicus curiae* na odgovarajućem mestu u sudnici.

Da zaključim, *amicus curiae* se ne bi trebao zvati "***amicus curiae Prosecutor***" /*amicus curiae* tužilac/, nego "***amicus curiae to Prosecute***" /*amicus curiae* zadužen za krivično gonjenje/ kako bi se izbegla zbrka o njegovoj ulozi.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra francuska verzija.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 6. maja 2009.
U Hagu (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]